

ALUEKEHITTÄMINEN/ TOTEUTUNUT TOIMINTA SUHTEESSA VALTUUSTON HYVÄKSYMIIN TAVOITTEISIIN 2022

TAVOITE: Pää tavoitteenamme toimintavuonna on maakuntaohjelman (2022–2025) aktiivinen toimeenpano, kumppanuusyhteistyö ja yhdessä hyväksytyjen toimenpiteiden käynnistäminen.

Lisäksi tuemme tiedotuksen ja hankekumppanuuksien kautta maakunnan alueelle kohdistuvan ulkoisen rahoituksen mahdollisimman suurta osuutta. Käynnistämme osaltamme EU:n uuden 7-vuotisen ohjelmakauden 2021-2027 .

- Joulukuussa 2021 **vahvistetun maakuntastrategian** ja sen 44 eri toimenpiteen **toimeenpano** käynnistyi keväällä 2022 kun noin 20 kumppanuusverkostoa laati oman toteuttamissuunnitelmansa. Toimenpiteitä arvioidaan sekä sisällöllisesti että asteikolla etenee / tarvitsee huomiota / ei ole käynnistynyt. Seurannan perusteella tällä hetkellä yli 20 toimenpidettä etenee suunnitellusti, noin 15 tarvitsee huomiota ja 4 ei ole vielä käynnistynyt. Tarkempi vuosikatsaus, joka sisältää myös vuosittaisen kumppanuusbarometrin (sidosryhmäkyselyn) tulokset, valmistuu maaliskuussa 2023.
- **EU:n uusi ohjelmakausi** käynnistyi Suomen osalta hiukan viivästyneesti eli toukokuussa 2022. Välittömästi sen jälkeen eli kesäkuussa avattiin ensimmäinen rahoitushaku ja kiinnostus rahoitusta kohtaan oli poikkeuksellisen laajaa. Yksittäisiä hankehakemuksia saatiin 49 kpl ja ne kohdentuivat 19 erilliseen hankekokonaisuuteen. Vaikka käytettävissä oleva rahoitus oli noin kaksi kertaa aiempaa ohjelmakautta suurempaa, pystyimme rahoittamaan vain 11 hanketta. EURA-hallinnointiohjelman viiveet ovat pahasti viivästyttäneet päätöksentekoprosessia maakunnissa.
- Helmikuussa kävimme Valtioneuvoston kanssa **aluekehittämiskeskustelut**, joissa maakunnan painopisteiksi nostettiin Saaristomeri, osaavan työvoiman saatavuus sekä ruokaketjuun liittyvät kysymykset. Tämän perusteella saimme ns. kohdennettua AKKE-rahoitusta 1,077 miljoonaa euroa jaettavaksi edelleen alueen hankkeille sekä sovimme VN:n kanssa eri toimenpiteistä teemojen tukemiseksi.
- Liitto on hoitanut sen vastuulla olevien **rahoitusohjelmien ja -instrumenttien hallinnollisen prosessin** ripeästi. Palaute asiakaspalvelusta ja maksatusten sujuvuudesta hanketoimijoilta on ollut myönteistä. Liitto vastasi kansallisten alueellisten matkailuorganisaatioiden hankerahoitusprosessista Etelä- ja Länsi-Suomen osalta ja hoiti ko. rahoituksen ulkopuolisen arvioinnin prosessin. Palautteen perusteella hankerahoituksen katsottiin onnistuneen hyvin, kohdentuneen oikeisiin tavoitteisiin ja tukeneen matkailusektorin kohtaamia haasteita /kehittämistarpeita koronapandemian vuoksi. Myös hallinnon sujuvuutta pääosin kiiteltiin.
- Uuden ohjelmakauden 2021-2027 ensimmäinen kansallinen rr-haku avattiin ja tukea tullaan myöntämään kahdeksalle hankkeelle yhteensä n. 2 736 900 euroa. Edellisen ohjelmakauden 2014-2020 viimeiset rahat sidottiin investointihankkeisiin. EURA2021-hankehallinnointijärjestelmän teknisten ongelmien vuoksi lopulliset rahoituspäätökset voidaan tehdä vasta vuoden 2023 puolella. Tämä ongelma koskee kaikkia rahoittajia. Toinen haku avattiin loppuvuonna 2022 ja päätökset siitä tehdään myös vuoden 2023 puolella.
- AKKE-rahoitusta myönnettiin seitsemälle hankkeelle kohdentuen mm. maakuntaohjelman toimeenpanon edistämiseen ja aluekehittämiskeskustelujen painopisteisiin (Saaristomeri ja osaava työvoima/TKI)
- Rahoituskatsaus valmistui ja siitä raportoitii maakuntahallitukselle marraskuussa 2022. Yhteensä Varsinais-Suomessa on rahoitusta saatu EU:n eri instrumenttien kautta vuonna 2021 noin 40 miljoonaa euroa.
- **Liiton kv-toiminta** keskittyi vuoden 2022 aikana erityisesti CPMR:n (=Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liitto) sekä sen Itämerikomission kautta tapahtuvaan toimintaan. Erityisesti Itämerikomission merityöryhmä (pj. Tiina Perho) toimi aktiivisesti eri kv-foorumilla tuoden esiin Varsinais-Suomen näkemyksiä ja vahvuuksia meripolitiikassa. CPMR:n Political Bureauin

jäsenyyss/ varapuheenjohtajuus kaudelle 2023-2024 (Talvikki Jori) vahvistui CPMR:n yleiskokouksessa lokakuussa 2022.

TAVOITE: Uuden 2021-2027 ohjelman käynnistäminen ja ensimmäisen rahoitushaun avaaminen. Central Baltic Interreg -ohjelmakauden 2014 - 2020 sulkemiseen valmistautuminen ja viimeisten hankkeiden osalta maksatusten loppuunsaattaminen ja ohjelman tuloksista raportointi komissiolle.

- **Ohjelmakauden 2014-2020** loppuarviointiprosessi kilpailutettiin ja se valmistuu vuoden 2023 aikana.
- Suurin osa vanhan ohjelmakauden hankkeista on **maksettu loppuun ja hankkeet on suljettu**
- **Central Baltic 2021-2027** ohjelma-asiakirja hyväksyttiin komissiossa kesällä 2022. Ohjelmakausi 2021-2027 käynnistettiin virallisella avajaistilaisuudella marraskuussa 2021
- **Ensimmäinen rahoitushaku avattiin** keväällä 2022 ja sen kautta saatiin 82 hakemusta, joista yhteensä 32 hyväksyttiin rahoitettavaksi. Nämä hankkeet täyttävät ensin päätösvaiheessa niille asetetut ehdot ja aloittavat toimintansa pääosin keväällä 2023. Ensimmäisen rahoitushaku valintoineen saatiin päätökseen joulukuussa 2022.
- Yhteensä **rahoitusta ohjattiin näille 32 hankkeelle yli 40 miljoonaa** euroa. Varsinais-Suomen osuus hankerahoituksesta oli jälleen maakunnan laskennallista osuutta huomattavasti suurempi.

ALUEKEHITTÄMISEN v 2022 käynnissä ollut hanke EUROPEAN MARITIME HOTSPOTS HANKE:

European Maritime Hotspots - Meriteollisuusalueiden kansainvälinen ja kansallinen yhteistyö -hankkeen tavoitteena oli koota merkittävien eurooppalaisten meriteollisuusalueiden ryhmä, joiden kanssa yhteistyötä syvennetään strategiselle tasolle. Yhteistyöllä vahvistetaan eurooppalaisen meriteollisuuden kilpailukykyä ja korostetaan meriteollisuutta merkittävänä strategisena toimialana. Tavoitteena oli myös kasvattaa varsinaissuomalaisten merialan toimijoiden vaikuttavuutta eurooppalaisilla areenoilla.

Hankkeen koordinaattorina toimi Turun ammattikorkeakoulu. Muita toteuttajia Varsinais-Suomesta olivat Turun yliopiston Brahea-keskuksen Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus, Turku Science Park Oy, Turun kaupunki ja Varsinais-Suomen liitto.

Hanke käynnistyi 1.9.2020 ja sen oli alun perin tarkoitus päättyä 31.12.2021. Pandemiatilanne kuitenkin merkittävästi viivästytti kansainvälisten yhteyksien luomista ja tapaamisia. Tämän vuoksi hankkeelle haettiin ja saatiin jatkoaikaa 31.12.2022 saakka.

Hanketta rahoitti Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR) ja sen kokonaisbudjetti oli 189 900 euroa. Varsinais-Suomen liiton budjetoitu osuus (12 000 euroa) koostui matkakustannuksista. Lopullinen toteuma liiton osalta oli 3 400 euroa. Koronan johdosta matkoja jouduttiin lopulta tekemään hyvin tiiviissä rytmissä, eikä tästä johtuen kaikkiin osallistuminen ollut mahdollista.

Euroopassa on toiminnassa monia kiinnostavia meriklustereita, joten karsintaa piti tehdä paljon. Kohdealueet valittiin seuraavin kriteerein: alueella pitää olla meriteollisuuden tuotannollista toimintaa, alan koulutusta ja tutkimusta sekä selkeä halu alan kehittämiseen.

Hankkeen aikana tehtiin tutustumis- ja verkostoitumismatkoja seitsemään maahan. Kohdealueina olivat:

- Liettuassa Klaipeda
- Kroatiaassa Split
- Italiassa Friuli-Venezia-Giulian aluella Monfalcone ja Trieste
- Saksassa Hampuri ja Schleswig-Holsteinin osavaltion Flensburg
- Puolassa Pomeranian Gdansk ja Gdynia
- Espanjassa Baskimaan Bilbao ja Pasaia
- Ranskassa Pay de la Loiren alueen Nantes ja Saint Nazaire

Tapaamiset antoivat hyvän kuvan meriteollisuuden tilanteesta eri puolilla Eurooppaa ja avasivat mahdollisuuden yhteistyön tiivistämiseen sekä yhteisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteuttamiseen. Hankkeessa havaittiin, että Turun meriklusteri tunnetaan Euroopassa kuitenkin melko huonosti.

Yhteinen tekeminen nähdään positiivisena asiana kaikkialla ja alueellisista painopiste-eroista huolimatta meriteollisuuden tulevaisuudessa on yhteisiä haasteita ja kehittämistarpeita. Yhteisiä haasteita ovat mm: väki ikääntyy, uusia osaajia tarvitaan ja nuorten kiinnostus merialaan pitäisi herättää. Alueet ovat myös toistensa kilpailijoita, mikä lisää tarvetta löytää eri alueita hyödyttäviä kumppanuusmuotoja.